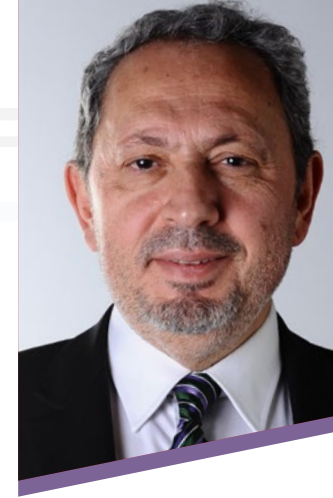

KÜRESEL DÜŞÜN YÖRESEL DAVRAN TÖRESEL YAŞA

Bursa İlk 250 Büyük Firma Araştırması'na bakıyorum. Değişimin yöreden küreye olduğunu görebiliyoruz. Türkiye'nin yarınında uzay ve havacılık üssü misyonunu üstlenen Bursa'nın kendini var eden değerleri ve kabiliyet repertuarı ile sıçramanın eşliğine yol aldığı anlaşılıyor.

Dr. Şeref Oğuz
Sabah Gazetesi
Ekonomi Müdürü

“

Küreselleşme, dünyayı köy haline getirdi diyoruz ya... Kentleri de dünya haline getirdi... Bu yeni düzlemde, kenti yeniden düşünmek ve tasarlamak, hayati önem taşıyor.

Dünyada 1 milyon yerleşke var. Bunlardan 18 bini turizm varış noktası. Fakat Bursa gibi özel kentleri kürede pozisyonlarken dikkate almamız gereken gizli rezervlerimiz var. O da şu; Dünyada 1000 yıldan yaşlı 100 kent, 100 yıldan yaşlı 1000 kent var ve Bursa, başkentlik kumaşından biçilmiş binlik kentler arasında.

Söz konusu kentler ise; geleceğe yürüme koridorumuzu da tanımlamış oluruz. Bugün dünya ülkeler arası rekabette kentler yarışına doğru gidiyor ve kentlerin tek rakibi, kendi ülkelerinde de değil.

Öteden beri savunduğum tez şudur; Bir kentin yarını, onun tepe yöneticilerinin zihninde yatar. Eğer olaya sadece proje üzerinden bakarsanız, proje yaparsınız. Ancak olaya küresel düşünüp, yöresel davranışları ve töresel yaşamı da katıp strateji penceresinden bakarsanız, kentin kadeğinde söz sahibi olursunuz.

Kural son derece basit; kentlerin dayandığı sacayak... 1-Tarihi kültürel miras, 2-doğal kaynaklar ve 3- yerel kabiliyetler... Başkan Altepe 2030'lardan söz ediyor ve "önce ulaşım" diyor. Çevre diyor, tarım diyor, kültür diyor...

Tarihi kültürel mirasıyla gurur duyabilen Bursa'nın bu ayağı sağlam... Ancak bu kentin günümüz liderleri, bu mirasa ne katkı vereceğini düşünmek, tasarlamak ve gerçekleştirmek zorundadır.

Doğal kaynak ayağında Bursa, seçilmiş bir beldedir. Her yere yakın ve her coğrafi formun sahibi, denizi dağı, ovası, vadisi, faunası, florası, iklimi, havası ve suyu... Cennet Bursa sözü bunu anlatıyor bize.

Üçüncü ayak, yerel kabiliyetlerden geçiyor ve kentlerin aşağı mı yukarı mı gittiğini anlamada bize fikir veren katman oluşturuyor. Yerel kabiliyetler, girişimcisi, halkı, esnafı, kanaat önderi, her kademedeki yöneticisi ve nihayetinde yerel siyasi aktörleri, iş liderleri...

Her toplum, onu var eden dinamikler üzerinden yürür. Bursa'nın bahtı, küreden de yöreden de töreden de yana açıktır. Küresel düşünen lideri, yöresel davranan girişimcisi ve töresel yaşayan hemşerisiyle Bursa, Türkiye'nin yarına bakan yeni yüzüdür.

Yarıdan söz açılmışken; Bursa'nın yerel kabiliyeti, uzay ve havacılık üssü bir kenti gündeme getiriyor. BTO Başkanı İbrahim Buray'ın bu vizyonu, hak edilmiş performans üzerine kurulu...

Yerli marka otoyolu dahi yapamaz iken yerli uçak üretmek de neyin nesini? Anlatalım; ardına yeterince gayret koyarsanız; mümkündür. Plan yapmayı sevmeyen hatta "önce ateş edip sonra nişan alan" bir kültürde, 3 milyon farklı parçadan oluşan bir şeyi yapmak, daha da önemlisi bu şeyi uçurmak ne kadar gerçekçidir?

Eğer sorunu, zaten onu var eden zihin yapısıyla çözmeye kalkarsanız; gerçekçi olamaz. Ancak paradigmayı değiştirdiğinizde, yerli uçak sanayi;

pekâlâ mümkündür.

Cumhurbaşkanı Erdoğan; “yerli markayı üretecek babayiğit” arayışına çıktığında; “ortalık baba dolu ama yiğit yok” demiştim. Zaten OSD; üretilmemesini dayatan raporuyla bu tezimi doğrulamıştı. Bu defa bizim KOBİ’leri, yerli marka oto yanı sıra uçak yan sanayi için çoktan harekete geçerken görüyoruz.

Nitekim bana göre uçağı da otoyu da mevcut babalardan beklemek; muhaldir. Zaten dünya da beklememiştir. Bilgisayar, Edison’un şirketi General Electric’ten bekliyorduk, fakat bunu IBM üretebildi. Yazılım çağında işletim sistemi IBM’den beklenirken, bunu Microsoft yapabildi. İnternet döneminde bunu Microsoft değil, Google başarabildi. Sosyal medya döneminde ise çözüm Google’dan değil, Facebook’tan geldi.

Anlatmak istediğim, her yeni dinamizm, beraberinde “zihni bu yönde düşünen” insanlar tarafından gerçekleştirilebiliyor. Bunu yapabileceği beklenen “en büyük” olandan değil! Çünkü “en büyük” olanın zaten kendi odağı vardır.

Benim tezim şu; nasıl ki TOFAŞ ve Renault, Bursa’da oto yan sanayinin kuluçkası olmuşsa, bizim THY Teknik, uçak yan sanayii de pekala kuluçkalık yapabilir. Üretim üssü olarak, kümenmenin optimali ise Bursa’yı işaret ediyor.

Stratejik plan yapanlar, Kalkınma Bakanlığı ve think tank kurumlarının, Bursa’nın bu eşsiz

özelliklerini hesaba katarak gelecek tasarımı yapmasında fayda var. 81 ili bir tutan eski anlayışın yürümediğini kavramak için daha kaç 90 yıl feda edebiliriz ki..

Bursa İlk 250 Büyük Firma Araştırması’na bakıyorum. Değişimin yöreden küreye olduğunu görebiliyoruz. Benim ilgimi çeken katma değer üzerinden geleceğe yürüyüş gayretidir.

Yöresi ve töresiyle Bursa’nın küreyi hakkelediği de tam da bu yüzden olacaktır.